

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
Державної служби України з надзвичайних ситуацій на 2020 — 2022 роки

Антикорупційну програму Державної служби України з надзвичайних ситуацій на 2020 — 2022 роки (далі – Антикорупційна програма ДСНС) розроблено відповідно до частини першої статті 19 Закону України “Про запобігання корупції” (далі — Закон), а також положень Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.12.2016 № 126, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 р. за № 1718/29848 (далі – Методологія), Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08.12.2017 № 1379, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22 січня 2018 р. за № 87/31539, а також Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19.01.2017 № 31.

Визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері цивільного захисту, заходи з їх реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми

Засади загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції в апараті ДСНС, Головних управліннях (управліннях) ДСНС України в областях та м. Києві, підприємствах, установах та організаціях сфери управління ДСНС (далі — органи та підрозділи цивільного захисту) ґрунтуються на необхідності виявлення основних причин допущення правопорушень і неефективного управління державними ресурсами та їх впливу на результати діяльності, ознак неефективних управлінських рішень з подальшим здійсненням оцінки корупційних ризиків.

В основу розробки Антикорупційної програми ДСНС покладено принципи:

відповідності реалізованих антикорупційних заходів Конституції України, законодавству України у сфері запобігання корупції та іншим нормативно-правовим актам;

удосконалення створеної внутрішньої організаційної системи запобігання і протидії корупції;

регулярного моніторингу ефективності впроваджених антикорупційних заходів;

відповідальності та невідворотності покарання осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, державних службовців та працівників (далі — персонал) органів та підрозділів цивільного захисту незалежно від займаних посад та інших умов, у разі вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень.

Метою Антикорупційної програми ДСНС є вжиття додаткових і посилення існуючих заходів, спрямованих на ефективне і дієве запобігання проявам корупції в органах та підрозділах цивільного захисту, шляхом створення ефективної системи мінімізації виявлених у діяльності ДСНС корупційних ризиків, впровадження механізмів доброчесності та підвищення рівня довіри громадян до діяльності органів та підрозділів цивільного захисту.

Таким чином, загальними напрямками з реалізації відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності ДСНС визначено:

проведення серед персоналу органів та підрозділів цивільного захисту організаційної та роз'яснювальної роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції;

зміцнення кадрової політики, забезпечення доброчесності персоналу органів та підрозділів цивільного захисту, формування негативного ставлення до корупції;

посилення ефективності управління фінансовими ресурсами, забезпечення умов для повідомлень про порушення вимог антикорупційного законодавства;

забезпечення відкритості та прозорості, участі громадськості у заходах щодо запобігання корупції;

здійснення контролю за дотриманням персоналом вимог законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також виявлення сприятливих для вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень ризиків у діяльності органів та підрозділів цивільного захисту;

здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства;

проведення службових розслідувань та надання пропозицій стосовно вжиття заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, повідомлення про такі випадки спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції;

забезпечення конфіденційності інформації про осіб, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, або про факти підбурення до їх вчинення;

забезпечення контролю за своєчасністю подання декларацій суб'єктами декларування.

З метою практичної реалізації вищезазначеної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності ДСНС Антикорупційною програмою ДСНС передбачено виконання заходів щодо запобігання і протидії корупції у підрозділах ДСНС у 2020 — 2022 роках, викладених у додатку 1 до Антикорупційної програми ДСНС.

Стосовно заходів з реалізації (виконання) антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми, то на час підготовки Антикорупційної програми ДСНС на 2020 — 2022 роки державну антикорупційну стратегію та заходи з реалізації антикорупційної політики на законодавчому рівні не прийнято.

Під час визначення засад загальної відомчої політики ДСНС щодо запобігання та протидії корупції у сфері цивільного захисту, а також заходів з її реалізації, аналіз динамічності та стрімкого розвитку сучасної державної антикорупційної політики, а також загальна практика застосування на державному рівні новітніх методик у сфері запобігання корупції свідчить про необхідність подальшого ефективнішого запровадження та функціонування в ДСНС дієвих антикорупційних механізмів та комплексних заходів у сфері запобігання та виявлення корупції у діяльності органів та підрозділів цивільного захисту.

Комплексна реалізація превентивних механізмів у сфері запобігання та виявлення корупції в органах та підрозділах цивільного захисту має забезпечити ефективне виконання ДСНС засад державної антикорупційної політики, зокрема, шляхом запобігання вчиненню персоналом органів та підрозділів цивільного захисту корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, мінімізації (усунення) корупційних ризиків у різних сферах діяльності ДСНС.

Разом з цим, своєчасність проведення роз'яснювальної роботи з персоналом органів та підрозділів цивільного захисту стосовно необхідності дотримання вимог і обмежень антикорупційного законодавства сприятиме належному доброчесності, усвідомленню негативних наслідків корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень та відповідальності за їх вчинення, а також подальшому зростанню та зміцненню авторитету ДСНС серед загальної чисельності центральних органів виконавчої влади за рахунок зменшення випадків корупційних проявів у діяльності ДСНС.

Виконання засад загальної відомчої політики ДСНС щодо запобігання та протидії корупції у сфері цивільного захисту, а також досягнення результативності під час реалізації вищезазначених основоположних у діяльності ДСНС завдань має забезпечуватися, зокрема, шляхом подальшої систематичної реалізації діяльності органів та підрозділів цивільного захисту, спрямованої на підвищення рівня довіри населення і громадськості до діяльності служби цивільного захисту, забезпечення прозорості у її діяльності та формування доброчесності і законослухняності серед персоналу.

З цією метою ДСНС вживає заходів щодо поглибленого вивчення і аналізу громадської думки, своєчасного збору і перевірки інформації про можливі негативні факти діяльності органів та підрозділів цивільного захисту, що можуть завдати потенційної шкоди загальному іміджу ДСНС.

Зазначене досягається через особисте спілкування з громадянами, дієве функціонування спеціальної телефонної лінії, за якою цілодобово приймаються повідомлення про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, вивчення ЗМІ, інтернет-ресурсів та інших джерел.

Позитивні надбання з цього напряму діяльності свідчать про необхідність подальшого впровадження та ефективнішої реалізації ДСНС превентивної діяльності у сфері запобігання та виявлення корупції в органах та підрозділах цивільного захисту шляхом вдосконалення системи взаємодії з населенням і громадськістю для своєчасної ідентифікації (виявлення) корупційних ризиків у різних сферах діяльності ДСНС, дієвого запобігання службовим зловживанням, а також припинення фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень за умови їх вчинення персоналом органів та підрозділів цивільного захисту.

Відповідно до вимог антикорупційного законодавства, враховуючи пріоритетність ролі інституту викривачів у запобіганні та виявленні корупції в органах державної влади, ДСНС приділяється належна увага забезпеченню умов для повідомлень персоналом органів та підрозділів цивільного захисту про порушення вимог Закону іншою особою, зокрема, через спеціальну телефонну лінію, офіційний веб-сайт, засоби електронного чи іншого зв'язку відповідно до вимог статті 53 Закону.

Разом з цим, ДСНС забезпечує впровадження превентивних заходів для формування культури розкриття інформації про корупцію серед персоналу органів та підрозділів цивільного захисту: надається консультативна допомога та роз'яснення про передбачену Законом можливість повідомляти інформацію про порушення його вимог іншою особою без зазначення авторства (частина п'ята статті 53 Закону), а також про гарантії державного захисту викривачів, гарантії захисту щодо анонімності та нерозголошення інформації щодо викривачів, гарантії у сфері захисту трудових прав.

Зазначаємо, що реалізація засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері цивільного захисту також полягає у забезпеченні посиленого контролю з боку керівників усіх рівнів за дотриманням персоналом органів та підрозділів цивільного захисту вимог фінансового контролю, передбачених для осіб, уповноважених на виконання функцій держави.

З цією метою на постійній основі здійснюється профілактична та роз'яснювальна робота щодо інформування про покладені Законом обов'язки на суб'єктів декларування, які звільняються або іншим чином припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, подати е-декларацію за період, не охоплений раніше поданими деклараціями.

Оцінка корупційних ризиків у діяльності органу, установи, організації, визначення причин, що їх зумовлюють, та обставин, що їх спричиняють

Здійснення об'єктивної оцінки корупційних ризиків у діяльності ДСНС є необхідним кроком у запобіганні та мінімізації випадків порушень антикорупційного законодавства з боку персоналу органів та підрозділів цивільного захисту.

Відповідно до вимог наказу ДСНС від 27.11.2019 № 683 “Про організацію підготовки Антикорупційної програми Державної служби України з надзвичайних ситуацій на 2020 — 2022 роки та моніторингу її виконання” розпочато оцінку корупційних ризиків у діяльності ДСНС з метою належного здійснення організаційно-підготовчих заходів щодо розробки Антикорупційної програми ДСНС.

Зазначеним наказом комісії з оцінки корупційних ризиків, визначення пріоритетів, координації та моніторингу виконання Антикорупційної програми ДСНС (далі — Комісія), спільно з уповноваженим підрозділом з питань запобігання та виявлення корупції ДСНС надано доручення здійснити ідентифікацію (виявлення) та оцінку ймовірних корупційних ризиків у різних сферах діяльності ДСНС.

Комісією під час здійснення своїх повноважень в частині проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності ДСНС здійснено комплекс організаційних, аналітичних та практичних заходів, які мають передувати здійсненню безпосередньої оцінки ризиків.

Так, членами Комісії здійснено поглиблене вивчення та аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища ДСНС з метою виявлення у нормативно-правових актах та організаційно-управлінській діяльності ДСНС ймовірних корупційних та інших ризиків, які, за своєї сукупності або самостійності, можуть сприяти персоналом органів та підрозділів цивільного захисту корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, а також злочинів у сфері службової діяльності.

Узагальнені висновки проведення Комісією процесу оцінки корупційних ризиків у діяльності ДСНС наведено у Звіті за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій, який включено до Антикорупційної програми ДСНС.

Для ідентифікації та оцінки вірогідних корупційних ризиків у діяльності ДСНС здійснено поглиблене вивчення об'єктів оцінки, а саме: діяльність апарату ДСНС, сфера реагування та запобігання надзвичайним ситуаціям (контрольні заходи, що здійснюються ДСНС), сфера управління персоналом ДСНС, оцінка внутрішнього аудиту, організація діяльності у сфері запобігання та виявлення корупції в органах та підрозділах цивільного захисту, сфера управління матеріальними ресурсами ДСНС, у тому числі публічні закупівлі ДСНС, а також інші сфери діяльності ДСНС.

Під час здійснення роботи щодо виявлення та оцінки корупційних ризиків проаналізовано перелік нормативно-правових актів (на предмет можливого виявлення нечітко сформульованих дефініцій, мовних конструкцій, правових колізій тощо), які регулюють різні сфери діяльності ДСНС, з метою виявлення норм та положень, які можуть вказувати на наявність дискреційних повноважень у діяльності посадових осіб, які здійснюють виконання завдань і функцій, покладених на ДСНС, а також виявлення норм, що можуть створювати сприятливі передумови для службових зловживань, задоволення приватних інтересів, а також сприяти вчиненню персоналом органів та

підрозділів цивільного захисту корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень.

Відповідно до вимог Методології Комісією ідентифіковано корупційні ризики, здійснено їх визначення та проведено оцінку.

Джерелами інформації з метою ідентифікації корупційних ризиків та їх відповідної оцінки слугували нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, що регулюють діяльність ДСНС у різних її сферах; звернення, що надійшли до ДСНС від фізичних та юридичних осіб; результати внутрішніх аудитів; результати інших внутрішніх перевірок та службових розслідувань в ДСНС; публікації в засобах масової інформації та соціальних мережах (веб-порталах), а також інформація з низки державних реєстрів з відкритим доступом.

За результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності ДСНС підготовлено опис ідентифікованих корупційних ризиків у її діяльності, із зазначенням чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційних правопорушень чи правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, визначення осіб (підрозділів), відповідальних за їх виконання, строків та необхідних ресурсів

З метою своєчасного виявлення та попередження корупційних ризиків у діяльності ДСНС Комісією запропоновано заходи щодо мінімізації та усунення ідентифікованих (виявлених) корупційних ризиків.

Пропозиції щодо заходів з усунення (мінімізації) виявлених (ідентифікованих) Комісією корупційних ризиків, визначення осіб (підрозділів), відповідальних за виконання вище зазначених заходів, строків виконання та необхідних ресурсів додаються до Звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності ДСНС.

Навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування

Для забезпечення проведення серед персоналу органів та підрозділів цивільного захисту організаційної та роз'яснювальної роботи із питань запобігання, виявлення і протидії корупції уповноваженими підрозділами (особами) з питань запобігання та виявлення корупції ДСНС проводитиметься відповідна робота.

Також уповноваженими підрозділами надаватиметься допомога персоналу органів та підрозділів цивільного захисту у здійсненні заходів, спрямованих на неухильне дотримання вимог фінансового контролю.

Конкретні заходи з навчання та поширення інформації щодо питань антикорупційного спрямування наведено у додатку 2 “Заходи щодо навчання та поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування у підрозділах ДСНС у 2020 — 2022 роках” до Антикорупційної програми ДСНС.

Процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикорупційної програми ДСНС

Моніторинг, оцінка виконання та періодичний перегляд Антикорупційної програми ДСНС здійснюється Комісією. Комісія є постійним консультативно-дорадчим органом ДСНС.

Основною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться в разі потреби, але не рідше одного разу на квартал. Рішення Комісії приймається більшістю голосів, яке оформлюється протоколом засідання. Рішення Комісії, прийняті в межах її повноважень, мають рекомендаційний характер.

До складу Комісії входять особи, які знають особливості діяльності ДСНС, а також представники служби управління персоналом, бухгалтерської та юридичної служб, структурного підрозділу внутрішнього аудиту, уповноваженого підрозділу (особи) з питань запобігання та виявлення корупції, представники громадськості та експертного середовища (за згодою).

До роботи Комісії можуть в установленому законодавством порядку залучатись інші представники органів та підрозділів цивільного захисту.

У період між засіданнями Комісії безпосередня організація роботи з виконання Антикорупційної програми ДСНС, формування пропозицій у разі необхідності її коригування та поточний моніторинг здійснюється уповноваженим підрозділом з питань запобігання та виявлення корупції ДСНС, який у разі необхідності інформує про виконання Антикорупційної програми ДСНС Голову Комісії.

Одним із завдань Комісії є координація та щоквартальний моніторинг ефективності виконання Антикорупційної програми ДСНС, за результатами якого Комісія готує, у разі необхідності, пропозиції щодо здійснення в установленому порядку коригування Антикорупційної програми ДСНС, визначення додаткових більш дієвих заходів, спрямованих на запобігання та виявлення корупції в органах та підрозділах цивільного захисту.

Оцінка результатів здійснення заходів, передбачених Антикорупційною програмою ДСНС, проводиться щокварталу Комісією. Оцінка проводиться за критеріями, визначеними Комісією.

Процедура оцінки виконання Антикорупційної програми ДСНС передбачає комплексний аналіз Комісією результативності та ефективності виконання передбачених нею заходів, а також наявність безпосереднього позитивного впливу на усунення (мінімізацію) виявлених корупційних ризиків у різних сферах діяльності ДСНС, а також зменшення випадків вчинення корупційних і пов'язаних з корупцією правопорушень та злочинів у сфері службової діяльності.

Антикорупційна програма ДСНС підлягає перегляду протягом 30 днів у разі затвердження Державної програми з виконання Антикорупційної стратегії, інших актів законодавства у сфері запобігання корупції або у разі виявлення недостатньої їх ефективності в процесі реалізації заходів, передбачених Антикорупційною програмою ДСНС, а також у разі виявлення нових корупційних ризиків за результатами щоквартальної оцінки та моніторингу.

Також Антикорупційна програма ДСНС підлягає перегляду у разі надання Національним агентством з питань запобігання корупції обов'язкових для розгляду пропозицій та зауважень до неї.

Начальник Відділу власної
безпеки та протидії корупції

Анатолій СЕМИКОПНИЙ

“ _____ ” _____ 2020 р.